

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
Judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,
examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Brînză Sergiu în numele inculpatului Gherciu Petru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Gherciu Petru Ștefan, născut la 18 mai 1951,
originar și domiciliat în sat. Roșcani, r-l Strășeni;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 01.09.2014 - 15.06.2015 (prima instanță);
2. 09.07.2015 - 28.10.2015 (instanța de apel);
3. 12.01.2016 - 06.04.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 15 iunie 2015, Gherciu Petru a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Luța Andrei în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă, în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 1 an. În privința căruia nu s-au contestat hotărârile judecătorești cu apel și cu recurs ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la data de 25.08.2013, aproximativ la orele 15:00, Gherciu Petru prin înțelegere prealabilă cu Luța Andrei, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane au intrat pe lotul de teren

plantat cu viță de vie, situat în extravilanul satului Cojușna din raionul Strășeni, care aparține cu drept de proprietate cet. Ungureanu Ion, de unde au început a culege struguri de poamă, însă între timp au fost observați de către Samson Gheorghe și Erhan Tudor, care i-au somat să-și înceteze acțiunile lor ilegale și să iasă din vie, dar inculpații Gherciu Petru și Luța Andrei, și-au continuat acțiunile sale infracționale și în așa mod au sustras în mod deschis, două lăzi cu poamă, cu greutatea totală de 35 kg, la prețul de 12 lei un kilogram, în valoare totală de 420 lei, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Ungureanu Ion, o daună materială în valoare totală de 420 lei.

În drept, acțiunile inculpatului Gherciu Petru au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal – jaful, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Gherciu Petru care a solicitat pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motivul lipsei semnelor constitutive ale infracțiunii, motivând că instanța de judecată la examinarea cauzei s-a bazat doar pe declarațiile martorilor Samson Gheorghe, Erhan Tudor, Mursa Andrei, care de fapt sunt subalternii părții vătămate Ungureanu Ion.

3.1. În apelul său, avocatul Brînză Sergiu în interesele inculpatului Gherciu Petru, a solicitat pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Gherciu Petru, invocând că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, din motiv că organul de urmărire penală a fost inapt de a dovedi prezența în acțiunile inculpatului a cărorva componente de infracțiune. Mai mult, actul de învinuire înaintat inculpatului poartă un caracter incert, nedeslușit și general. La fel, nici una dintre probele acuzării pe care le consideră că ar dovedi culpa inculpatului, nici individual și nici în coroborare nu au nici o relevanță și nu dovedesc, nicidecum prezența componente de infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2015 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și a fost menținută sentința.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a ajuns la concluzia, că inculpatul Gherciu Petru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Necătfînd la faptul că inculpatul Gherciu Petru nu și-a recunoscut vinovăția, instanța de apel a constatat că soluția primei instanțe privind vinovăția lui Gherciu Petru în comiterea infracțiunii imputate se bazează pe declarațiile părții vătămate, martorilor, precum și mijloacele de probe scrise ale cauzei, administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată și anume: declarațiile părții vătămate Ungureanu Ion (f.d. 180-182, vol. I); declarațiile martorului Ungureanu Denis (f.d. 232, vol.I); martorului Samson Gheorghe (f.d. 220-223, vol. I); martorului Erhan Tudor (f.d. 215-

218, vol. I); martorului Mursa Andrei (f.d. 225-227, vol. I); martorului Iurco Ivan (f.d. 229-230, vol.I);

- *procesul-verbal de ridicare din data de 12.05.2014*, conform căruia a fost dispusă ridicarea copiei procesului verbal de cercetare la fața locului din data de 25.08.2013, întocmit pe cauza penală nr. 2013330497, din conținutul căruia rezultă că, obiectul cercetării este automobilul inculpatului Gherciu Petru de model „Pegeot Partener” cu numere de înmatriculare COP 591, unde au fost depistate în partea din spate a automobilului, două lăzi din lemn în care se afla poama de culoare albă (f.d. 103);

- *ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive din data de 12.05.2013*, prin care a fost recunoscut drept corp delict și anexat la cauza penală, copia procesului verbal de cercetare la fața locului din data de 25.08.2013, întocmit pe cauza penală nr. 2013330497 (f.d. 104);

- *procesul-verbal de confruntare din data de 15.05.2014*, dintre inculpatul Gherciu Petru și martorul Samson Gheorghe, conform căruia martorul și-a menținut declarațiile inițiale, unde a explicat cu lux de amănunte circumstanțele faptei imputate inculpatului Gherciu Petru, care nu recunoaște vina (f.d. 107-109);

- *procesul-verbal de confruntare din data de 25.07.2014*, dintre inculpatul Gherciu Petru și martorul Erhan Tudor, conform căruia martorul și-a menținut declarațiile inițiale, unde a explicat cu lux de amănunte circumstanțele faptei imputate inculpatului Gherciu Petru, care nu recunoaște vina (f.d. 112-113);

Analizînd probele cercetate prin prisma prevederilor art. 101 alin. (1) Cod procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat dovedită vina inculpatului Gherciu Petru în comiterea infracțiunii incriminate și acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal - jaful, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvîrșită de două persoane*.

Astfel, instanța de apel a reținut că în ședința instanței de apel, partea vătămată Ungureanu Ion a confirmat faptul că la solicitarea paznicului în persoana lui Samson, inculpații nu au reacționat și și-au prelungit acțiunile sale, de a culege vița-de-vie din plantația în care au pătruns ilegal la data cînd s-a derulat evenimentul infracțional.

Totodată, fiind efectuate confruntări la faza de urmărire penală, atît între inculpații Gherciu Petru și Luța Andrei, cu martorii acuzării, care nemijlocit au fost prezenți la momentul cînd inculpații au fost prinși în plantația de vie, acești martori au indicat cu lux de amănunte precum că într-adevăr inculpații nu au reacționat la somația lor, mai mult ca atît, au manifestat un comportament brutal și ulterior această situație a fost continuată de un conflict.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că anume aceste probe nu au fost combătute de către partea apărării și anume aceste declarații instanța de apel le consideră

veridice, ele fiind puse la baza sentinței de condamnare.

Prin prisma acestor declarații, instanța de apel apreciază critic declarațiile inculpatului Gherciu Petru, calificându-le drept o metodă de apărare aleasă de către el în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă și această versiune nu coroborează cu celelalte probe. Instanța de apel menționează că declarațiile inculpatului se combat și cu celelalte probe cercetate de instanță, în această ordine de idei, reținând declarațiile părții vătămate Ungureanu Ion, (f.d. 13, vol.I), precum și declarațiile martorilor Ungureanu Denis (f.d. 24, vol.I), Erhan Tudor (f.d. 23, 28, 111, vol.I), Samson Gheorghe (f.d. 25, 29, vol.I), Mursa Andrei (f.d. 26, vol.I) și Iurco Ivan (f.d. 27, vol.I) cu privire la faptul că inculpații au luat două lăzi deșarte și cu ele s-au îndreptat spre plantația cu viță-de-vie să culeagă poamă.

De asemenea, instanța de apel respinge ca neîntemeiat argumentul părții apărării că aceștia au mers să culeagă poamă în urma gestului de recunoștință a unor persoane, care se deplasau pe drum cu doi câini de rasă, unul dintre care a ieșit brusc în fața automobilului cu care inculpații se deplasau și Gherciu Petru a reacționat frînând brusc pentru a evita tamponarea câinelui, deoarece inculpații intenționat au pornit spre vița-de-vie pentru a culege poamă, fapt pentru ce aveau lăzile deșarte în automobil.

Conform dispoziției art. 187 Cod penal, jaful este sustragerea deschisă, în timpul căreia persoana își dădea seama că a săvârșit o infracțiune în prezența victimelor sau a persoanelor care percepeau caracterul acțiunilor, dar au ignorat această circumstanță. Acțiunile începute ca furt, dacă au fost descoperite de către victimă, sau de alte persoane și au fost continuate de infractor cu scopul însușirii averii sau reținerii ei, se încadrează drept jaf, iar în cazul aplicării unei violențe periculoase pentru viață și sănătate sau amenințări cu o astfel de violență - drept tâlhărie.

Dacă în timpul sustragerii averii autorul infracțiunii conștientizează faptul că e observat de alte persoane, acțiunile lui se încadrează în baza art. 187 Cod penal.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel menționează că, partea vătămată a declarat cu certitudine că în timpul când paznicii plantației de viță-de-vie le-au somat inculpaților să înceteze acțiunile ilegale a acestora, ultimii nu au reacționat, dimpotrivă, și-au dus fapta la bun sfârșit, după care, cu lăzile încărcate au urcat în automobil și au pornit, pe drum, însă partea vătămată, împreună cu fiul acestuia Denis le-au ieșit în cale, i-au oprit și au chemat poliția.

În baza circumstanțelor de fapt stabilite, instanța de apel a conchis că inculpatul a acționat cu intenție directă la comiterea infracțiunii de jaf.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, la stabilirea pedepsei instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat care anterior nu a mai fost judecat.

Astfel, inculpatul Gherciu Petru a săvârșit o infracțiune care conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave pentru care legea prevede pedeapsă alternativă sub formă de amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau

închisoarea de la 3 la 6 ani.

La fel, instanța de apel a considerat, că pedeapsa sub formă de închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, adică cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de 2 ani, a fost corect numită inculpatului Gherciu Petru, este în limitele legii și echitabilă faptelor comise.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Brînză Sergiu în numele inculpatului Gherciu Petru, invocînd temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În recursul declarat recurentul a indicat următoarele motive:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- organul de urmărire penală a fost inapt de a dovedi prezența în acțiunile inculpatului a cărorva componente de infracțiune;

- actul de învinuire înaintat inculpatului poartă un caracter incert, nedeslușit și general, nu-i descrie latura obiectivă a infracțiunii;

- nici una dintre probele acuzării, pe care aceasta le consideră, că ar dovedi vina inculpatului Gherciu Petru, nici individual și nici în coroborare nu au nici o relevanță și nu dovedesc, prezența componentei de infracțiune;

- indică recurentul că potrivit conținutului materialelor cauzei penale, este evident faptul că în faza urmăririi penale cauza penală a fost instrumentată tendențios cu distorsiunea crasă a circumstanțelor de fapt și tălmăcirea arbitrară a acestora;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel;

- instanța de apel nu a admis demersul privind audierea martorilor acuzării: Solomon Gheorghe, Erhan Tudor și Mursa Andrei, astfel, fără a-și motiva soluția, deși nu avea pentru aceasta nici un drept și era obligată să admită cererea avocatului, îndeplinind rigorile legale;

- a fost încălcat art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil.

5.1. La recursul ordinar declarat de către avocatul Brînză Sergiu în numele inculpatului Gherciu Petru, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, din moment ce instanța de apel la examinarea cauzei a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept, fiind încadrate acțiunile inculpatului Gherciu Petru în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal.

5.2. Partea vătămată Ungureanu Ion, a prezentat referință pe marginea recursului, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, ținând seama de opiniile expuse în referință, Colegiul penal conchide, că acesta este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține că potrivit textului recursului declarat de recurent, acesta invocă că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate”*.

Cu referire la temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”* Colegiul penal verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, reține că temeiul invocat de recurent este declarativ și nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată sa pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apel și corect a menținut sentința privind condamnarea inculpatului Gherciu Petru în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal. Totodată, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul deciziei.

Ce ține de motivele invocate de recurent, precum că *„organul de urmărire penală a fost inapt de a dovedi prezența în acțiunile inculpatului a cărorva componente de infracțiune”*, Colegiul penal conchide, că cele invocate de recurent reprezintă opinia subiectivă a acestuia, deoarece la materialele cauzei au fost administrate suficiente probe, care sunt descrise amănunțit în sentință și decizia instanței de apel, prin care s-a dovedit vinovăția inculpatului Gherciu Petru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume: declarațiile martorilor Ungureanu Denis (f.d.

232, vol.I); Samson Gheorghe (f.d. 220-223, vol. I); Erhan Tudor (f.d. 215-218, vol. I); Mursa Andrei (f.d. 225-227, vol. I); Iurco Ivan (f.d. 229-230, vol.I);

- *procesul-verbal de ridicare din data de 12.05.2014*, conform căruia a fost dispusă ridicarea copiei procesului verbal de cercetare la fața locului din data de 25.08.2013, întocmit pe cauza penală nr. 2013330497, din conținutul căruia rezultă că, obiectul cercetării este automobilul inculpatului Gherciu Petru de model „Pegeot Partener” cu numere de înmatriculare COP 591, unde au fost depistate în partea din spate a automobilului, două lăzi din lemn în care se afla poama de culoare albă (f.d. 103).

Cu referire la motivul invocat de recurent, precum că „*actul de învinuire înaintat inculpatului poartă un caracter incert, nedeslușit și general, nu-i descrie latura obiectivă a infracțiunii*” Colegiu penal îl consideră ca o opinie subiectivă a recurentului, fiindcă caracterul ilegal al acțiunilor lui Gherciu Petru rezultă din acțiunile incriminate și din materialele acumulate la cauza penală, totodată latura obiectivă a componenței infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost reținută în rechizitoriu (f.d. 136-140, vol. I) fiind descrisă clar sub aspectul faptei prejudiciabile comise de inculpat, inculpatul în prima instanță (f.d.178 - verso, vol. I) a declarat că învinuirea îi este clară, prin urmare, Colegiul penal respinge argumentul invocat ca fiind declarativ și arbitrar.

În privința motivului indicat de recurent, că „*nici una dintre probele acuzării, pe care aceasta le consideră, că ar dovedi vina inculpatului Gherciu Petru, nici individual și nici în coroborare nu au nici o relevanță și nu dovedesc, prezența componenței de infracțiune*” Colegiul penal nu-l acceptă, considerându-l că este declarativ și arbitrar, deoarece instanța de apel corect și-a întemeiat concluzia privind vinovăția inculpatului, pe cumulul de probe descrise în decizie (f.d. 32-39, vol. II), administrate la cauza penală examinate în prima instanță și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct vedere a pertinenței, concludenței, veridicității și a coroborării acestora și corect a menținut soluția adoptată de prima instanță.

Ce ține de motivul invocat de recurent precum că „*potrivit conținutului materialelor cauzei penale, este evident faptul că în faza urmăririi penale cauza penală a fost instrumentată tendențios cu distorsiunea crasă a circumstanțelor de fapt și tălmăcirea arbitrară a acestora*”, Colegiul penal menționează că conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Colegiul penal reține, că instanțele de fond și de apel au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au apreciat corect din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, și care în ansamblu lor au dovedit vinovăția lui Gherciu Petru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

Or, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce probele pertinente și concludente, în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

În privința motivului indicat de recurent, precum că „*instanța de apel nu a admis demersul privind audierea martorilor acuzării: Solomon Gheorghe, Erhan Tudor și Mursa Andrei, astfel, fără a-și motiva soluția, deși nu avea pentru aceasta nici un drept și era obligată să admită cererea avocatului, îndeplinind rigorile legale*” Colegiul penal constată că demersul înaintat corect a fost respins, luându-se în considerație și opinia părților la proces, dar și neargumentarea apărării din punct de vedere a necesității audierii suplimentare a martorilor vizați, care (cu excepția lui Solomon Gheorghe) au făcut declarații consecvente atât la faza urmăririi penale cât și în instanța de fond, totodată fiind efectuate confruntări la faza de urmărire penală, cu unii din ei.

Astfel nu este acceptat nici motivul invocat că „*s-a încălcat dreptul la proces echitabil garantat de art. 6 C.E.D.O.*”, în acest sens, Colegiul penal constată, că recurentul invocă motivul dat pur declarativ și examinând materialele acestei cauze penale nu s-a identificat nici o circumstanță ce ar putea fi interpretată ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

7. Prin urmare, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Brînză Sergiu în numele inculpatului Gherciu Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Gherciu Petru Ștefan**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 mai 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecătorii

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin